

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
Дніпровський державний медичний університет**

**МАТЕРІАЛИ СЬОМОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

1-3 ЛИСТОПАДА 2023 року

м. Дніпро, Україна

О.Ye. Maievskiy, O.I. Makarchuk, I.V. Tverdokhlib MORPHOLOGY OF BUCCAL REGION SKIN IN DIFFERENT AGE CATEGORIES OF WOMEN WITH ACCOMPANYING INTERNAL PATHOLOGY	62
Н.І. Мар'єнко, О.Ю. Степаненко ФРАКТАЛЬНІ РОЗМІРНОСТІ КОРИ ТА БІЛОЇ РЕЧОВИНИ ЯК МІРА АТРОФІЧНИХ ЗМІН ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПРИ НОРМАЛЬНОМУ СТАРІННІ	63
Р.В. Мартиненко, Є.В. Стецук, В.І. Шепітько КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ЗМІНИ МОНОЦИТАРНОГО ПАРОСТКУ ТА КЛІТИН МІКРООТОЧЕННЯ ЧЕРВОНОГО КІСТКОВОГО МОЗКУ, ПРИ ДОВГОТРИВАЛОМУ ВВЕДЕНІ ТРИПТОРЕЛІНУ З КВЕРЦЕТИНОМ В ЕКСПЕРИМЕНТІ	64
Д.Г. Марченко ЗМІНИ В УЛЬТРАСТРУКТУРІ СКОРОТЛИВОГО АПАРАТА КАРДІОМІОЦИТІВ ЩУРІВ ЗА УМОВ ТОКСИЧНОЇ ДІЇ АЛКОГОЛЮ	65
Z.Z. Masna, I.V. Chelpanova, N.O. Ambarova, O.Z. Masna-Chala, I.T. Chalyi DYNAMICS OF DIFFERENT TYPES OF POST-TRAUMATIC REGENERATION OF THE LOWER JAW BONE TISSUE BASED ON X-RAY DATA	66
N.P. Makhlynets, Z.R. Ozhogan, G.B. Prots, V.I. Yatsynovych, M.V. Pyuryk REHABILITATION OF PATIENTS WITH ACQUIRED MAXILLOMANDIBULAR ANOMALIES AFTER SURGICAL CORRECTION OF DISORDERS OF THE VESTIBULE OF THE MOUTH	67
Наталія Мельник МОРФОЛОГІ ЧЕХІЇ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗКИ З НАУКОВИМИ ШКОЛАМИ УКРАЇНИ	68
Ю.В. Мервінська, С.І. Савосько, Л.М. Яременко, Н.В. Ритікова, О.М. Грабовий ДИНАМІКА АНГІОГЕНЕЗУ У ПЕРИГЕМАТОМНІЙ ДІЛЯНЦІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПІСЛЯ ВНУТРІШНОМОЗКОВОГО КРОВОВИЛИВУ	70
Т.С. Мервінський, С.І. Савосько, Л.М. Яременко, Н.В. Ритікова, О.М. Грабовий МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕГЛІАЛЬНИХ КОМПОНЕНТІВ У РУБЦЯХ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОМОЗКОВОГО КРОВОВИЛИВУ	71
Н.І. Молчанюк ХАРАКТЕР УЛЬТРАСТРУКТУРНИХ ЗМІН ВНУТРІШНЬОГО ЗЕРНИСТОГО ШАРУ ЗОРОВОЇ КОРИ БІЛИХ ЩУРІВ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОЧЕРЕВНОЇ ІН'ЄКЦІЇ СУМІШІ ЕТИЛОВОГО ТА МЕТИЛОВОГО СПИРТІВ	72
О.М. Мота, М.В. Подолук, У.М. Галюк, П.Б. Покотило ПОРІВНЯЛЬНА АНАТОМІЯ ДЕЯКИХ ОРГАНІВ БІЛОГО ЩУРА ТА ЛЮДИНИ	74
Л.А. Налєскіна, Н.Ю. Лук'янова, Т.В. Задворний, Л.М. Кунська, В.Ф. Чехун ХАРАКТЕРИСТИКИ КОЛАГЕНВМІСНОЇ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ У ПУХЛИНАХ ХВОРИХ НА МЕТАСТАТИЧНИЙ РАК МОЛОЧНОЇ ТА ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗ	75
Н.М. Невмержицька, О.М. Грабовий ХАРАКТЕРИСТИКА СТРОМАЛЬНОГО КОМПОНЕНТУ РЕГЕНЕРАЦІЙНОЇ НЕВРОМИ НА ТЛІ ЛІКУВАННЯ ДЕКСАМЕТАЗОНОМ, ГРАНУЛОЦИТАРНИМ	78

1-3 листопада 2023 року

Дніпро, Україна

**ФРАКТАЛЬНІ РОЗМІРНОСТІ КОРИ ТА БІЛОЇ РЕЧОВИНИ ЯК МІРА
АТРОФІЧНИХ ЗМІН ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПРИ НОРМАЛЬНОМУ
СТАРІННІ**

Н.І. Мар'єнко, О.Ю. Степаненко

Харківський національний медичний університет
Харків, Україна

Розробка нових та удосконалення існуючих алгоритмів морфометричної оцінки вікових атрофічних змін структур головного мозку залишається актуальним науковим завданням сучасної нейроморфології. Протягом життя атрофічні зміни можуть спостерігатися у різних структурах головного мозку, відображаючи особливості їхнього старіння. Одним із відносно нових морфометричних методів є фрактальний аналіз, що дозволяє оцінити особливості просторової конфігурації досліджуваних структур, ступінь їх структурної та просторової складності, а відтак може стати ефективним засобом для виявлення атрофічних змін структур головного мозку.

Метою даної роботи стало встановити значення фрактальної розмірності (ФР) кори та білої речовини головного мозку та визначити особливості змін значень ФР протягом життя.

Для дослідження були використані магнітно-резонансні (МР) томограми головного мозку 100 умовно здорових осіб віком 18-86 років (у тому числі 44 чоловіка та 56 жінок). Для дослідження кожного мозку було відібрано 4 корональні томографічні зрізи (що локалізувалися на рівні найбільш передніх точок скроневої частки, сосочкових тіл, чотиригорбкової пластинки та валка мозолистого тіла) та один аксіальний зріз (що локалізувався на рівні таламуса). МР зображення були сегментовані, у результаті чого було одержано бінарні зображення кори та білої речовини. Фрактальний аналіз проводився за допомогою програми ImageJ з використанням способу підрахунку квадратів. Були підраховані середні значення ФР усіх п'яти томографічних зрізів (ФР-5) та середні значення ФР чотирьох корональних зрізів (ФР-4).

У результаті морфометричного дослідження було встановлено, що середнє значення ФР-5 кори великих півкуль головного мозку склало $1,694 \pm 0,002$ (мінімальне значення – 1,659, максимальне значення – 1,747); середнє значення ФР-4 кори склало $1,693 \pm 0,002$ (1,659-1,739). Обидва значення ФР кори мали сильний негативний статистично значущий кореляційний зв'язок з віком: $r = -0,703$, $p < 0,001$ та $r = -0,742$, $p < 0,001$ для ФР-5 та ФР-4 відповідно.

Середнє значення ФР-5 білої речовини великих півкуль головного мозку склало $1,731 \pm 0,002$ (мінімальне значення – 1,654, максимальне значення – 1,774); середнє

1-3 листопада 2023 року

Дніпро, Україна

значення ФР-4 білої речовини складо $1,714 \pm 0,002$ (1,635-1,766). На відміну від ФР кори, ФР білої речовини були пов'язані з віком слабким негативним кореляційним зв'язком, що не був статистично значущим: $r = -0,143$, $p > 0,05$ та $r = -0,053$, $p > 0,05$ для ФР-5 та ФР-4 відповідно.

При дослідженні взаємозв'язків між значеннями ФР кори та білої речовини було встановлено, що ці значення ФР були пов'язані між собою негативним статистично значущим кореляційним зв'язком середньої сили: $r = -0,302$, $p < 0,01$ та $r = -0,376$, $p < 0,01$ для ФР-5 та ФР-4 відповідно.

Як було встановлено у даному дослідженні, значення ФР кори мали більш сильні кореляційні зв'язки з віком, ніж значення ФР білої речовини. Це може свідчити про більш виражені вікові зміни просторової конфігурації кори головного мозку (згладжування звивин та спрощення їх форми, розширення та поглиблення борозн, зменшення товщини кори), що відображається у зменшенні значень ФР. Вікові зміни просторової конфігурації білої речовини великих півкуль головного мозку не є настільки вираженими, як це характерно для змін конфігурації кори.

Отже, фрактальний аналіз може використовуватися для виявлення та кількісного характеризування вікових атрофічних змін структур головного мозку, а результати даного дослідження можуть бути використані у якості критеріїв норми для диференціювання нормального та патологічного старіння головного мозку.

КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ЗМІНИ МОНОЦИТАРНОГО ПАРОСТКУ ТА КЛІТИН МІКРООТОЧЕННЯ ЧЕРВОНОГО КІСТКОВОГО МОЗКУ, ПРИ ДОВГОТРИВАЛОМУ ВВЕДЕННІ ТРИПТОРЕЛІНУ З КВЕРЦЕТИНОМ В ЕКСПЕРИМЕНТІ

Р.В. Мартиненко, Є.В. Стецук, В.І. Шепітько

Полтавський державний медичний університет

Полтава, Україна

Моноцитарний паросток є джерелом моноцитів, що розповсюджуються та перетворюються на макрофаги у тканинах організму. В свою чергу клітини оточення складається з безлічі типів клітин, і відносний внесок кожної з цих клітин в підтримку гематопоетичного клону залишається в значному ступені нез'ясованим при дії різних ендогенних та екзогенних чинників на ці клітини. **Мета дослідження:** являється дослідження якісних та кількісних змін моноцитарного паростку та клітин оточення під час хімічної кастрації щурів-самців центрального походження, викликаних введенням розчину триптореліну з додавання в раціон кверцетину протягом року.

1-3 листопада 2023 року

Дніпро, Україна